

برنجی جلد او نچئی سان تاریخ تاسیس برنجی بل یلٹی بلی № 10

۱۳۲۴
سہ
۵ صفر الخیر

الدین والارباب

نامندہ

جلد ۶ اسلامیدر

۲۲ نچی رمضان
۱۳۲۴
۲۷ نچی اوکتابر
۱۹۰۶

محرر وصاحب امتیازی ایچون ادريس :
قران ملا عالم جان .

خارٹپو مطبعہ
قران .

تاریخ تاسیس

س ۱۳۲۴

۵ صفر الخیر

الدین و الادب

نامندہ

مجلهء اسلامیہ در

۲۲ رمضان ۱۳۲۴ س
۲۷ اکتوبر ۱۹۰۶

محرر وصاحب امتیازی :
قران خدام علمندین
ملا عالم جان البارودی.

خاریطو مطبعہ

قران.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ان اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبْرَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ *
 فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامَ اِبْرَاهِيمَ * وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى
 النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ
 لِلَّهِ غِنًى عَنِ الْعَالَمِينَ * سورة آل عمران آيۃ ۹۶

(۱) ان اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبْرَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ *
 ترجمہ : آدمیلر ننگ عبادت لری ایچون اَوَّل قویولغان (بنا قیلنغان) ایو
 مکده گی برکتلی وبتون خلقغه هدایت بولغان (کعبه اسملی) ایودر *
 (۲) فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامَ اِبْرَاهِيمَ * اول ایوده برکتلی وشرافتلی
 بولدقینی آنکلا توردای آچیق علامت لر بار جمله دین برسی مقام ابراهیم *
 (۳) وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا * هر کم اول ایوگه کرسه طنچ بولا *
 هیچ کم دین ظلم جبر و خوف ایرشمای

(۴) وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيلًا
 الله ایچون آدمیلر اوستینه یولی سار تین کوچی یتکانینه اول ایونی حج
 (طواف و زیارت) قیلو بورچدر (فرض ولازمدر)

(۵) ومن كفر فان الله غنى عن العلمين * هر کم اشاناسه الله نذک خلقغه احتیاجی یوق * بیانی وحکمی باری خلقی فائده سی ایچون *

ایضاح

(۱) (بکة) اصلده تغوزلق معناسنده بولوب قرآنده مکه شهر نده کی مسجد حرام اسمی بولغان * کعبه شریفه (بیت الله) شول مسجد حرام ایچنده در * بکه نفس مکه اسمی دیگان مفسر لرده کوبدر * کعبه شریفه الله تعالی نذک اذن وفرمانی بوینچه ابراهیم پیغمبر (علیه الصلوة والسلام) بناء فیلغان وهر کم ایچون عبادت و زیارت (۱) اورنی ایدلگان مبارک ایودر مسجد اقصی دین فرق سنه مقدم بناء ایدلگان * حدیث امام لری احمد بخاری ومسلم اثبات ایتکان حدیثده کلگان ابوذر (رضی الله عنه) دین سند پورله قال قلت یارسول الله ای مسجد وضع اول قال المسجد الحرام قلت ثم ای قال المسجد الاقصی قلت کم بینهما قال اربعون سنة * ترجمه : ابوذر ایتکان یارسول الله اول فویولغان مسجد فایو مسجد * رسول الله (صلی الله علیه وسلم) مسجد حرام (کعبه) دیگان . ابوذر : آن دین صونک فایوسی ، رسول الله (صلی الله علیه وسلم) : مسجد اقصی ، ابوذر : ایکی آراسی کوبمو رسول الله صلی الله علیه وسلم فرق یل دیگان (۲)

(۲) ابراهیم (علیه السلام) نذک پیغمبر لگینه اشانغان وآنک ملتینی ویولینی حق دیو بلگان خلقنذک هر فایوسینه کعبه فی الوغلامق ، و آنی عبادتگاه (عبادت اورنی وطرفی) تانومق ، آنده بولغان آیتلر وعلامت لرنی راستلامق وآنلار برله فائده لانمق لازمدر * انصاف اهلی کعبه ده کوب

(۱) زیارت : کلوب کورو دیمکدر عوام ناس نذک مقبره فی (قبر لکنی) زیارت دیمک لری (زیارتگاه) دین ینکلاید لمشدر .

(۲) مسجد اقصی نذک باش بناسی داود پیغمبر گه (علیه السلام) اتمامی سلیمان پیغمبر گه علیه السلام نسبت ایدلگان بولسه ده امام طحاوی تاویلینه وضع برله بنا آراسینی آیورماقینه کوره مسجد اقصی نذک بعض انبیاء طرفندین باش قویولوی ، اورنی بیلگولانوی کعبه دین فرق سنه گنه صونک بولوب بناسی داود علیه السلام وقتینه قالغان بولور .

بعض علماء : ابراهیم علیه السلام کعبه بناسندین فرق یل اوتکاج مسجد اقصی فی بناء ایتکان ، داود وسلیمان علیهما السلام بناء ایتدیلر دیمک ایسکی بنانی یا نکارتوب زورایتوب یغشیلاندروب بناء ایتدک لری ایچون دیشدر . من تفسیر روح المعانی

برکت و اسباب هدایت کو و مکده دینی و دنیاسی ایچون کوب خیر تابمقده در *
 جاهلیت وقتنده عربلرنی قدر تورلی بوزقلقغه و یالغش اعتقادلارغه توشکان
 بولسه لرده ابراهیم (علیه السلام) دین قالغان بایناق حکملرنی و علامتلرنی
 یوغالتماغانلار کعبه نی و آننک یرینی (مسجد حرامنی) و اطرافینی دایما حرمت
 قیلغانلار هر یلده بر مرتبه زیارت و طواف قیلونی قالدرمغانلار مقام
 ابراهیم نی الوغ کورگانلر و قدرلی توتقانلار * مقام: ابراهیم (علیه السلام) ننک
 کعبه نی عمارت قیلغانده سوندره و باسقیچ اورنده آیاقی آستینه قویغان
 تاشیدر * (۲) مقام ابراهیم یاننده دعا قبول بولنمقی مأثوردر *

(۳) کعبه ننک ینه ابراهیم (علیه السلام) وقتندین بیرو سافلانه
 کلگان بر او الوغ آیت و خاصیتی اوشبوکم هر کم آنکا صیونسه و آننک
 یقینینه کلسه و اطرافنده بولغان (اوض حرام) دیگان یرگه کر سه آمن و وطنچ
 بولاهیچ کم آنکا قاغولماغان * عیبلی کشی بولسه ده شول یر دین چیقما ی
 جزا و یرامگان * کعبه تیکراسنده بولغان یرگه کرگان کشیگه تیگولسه
 قوتلی توفش (صوغش) و قتلانده بولسه ده الوغ عیب بولغان اوشبو
 حکم الوغ حکمه الهیه گه مبنی بولغانغه کوره اسلامده ده باقی بولغان *
 یر آدم کشی اولتوروب یا باشقه جنایت قیلوب ارض حرامگه قاچسه
 امام ابوحنیفه آنکلا ونچه یمک و ایچمک و یرماینچه مذکور قاتل و جانی نی
 ارض حرامدین چیقوغه ایرکسز ایدلورده چیققاچ جزا یوردلور * ارض
 حر امده بولغان کیوک و قوشلارنی آولامق و اولتورمک درست
 دگلدر * الله ننک قدرت و حکمتی بوینچه هر کم طرفندین ینکلک برله
 رعایه قیلونه کلگان اوشبو امن و برکت انسان و حیواننی شامل بولغاندر *

(۲) اسماعیل علیه السلام یردین عمارت تاشلارینی آلوب و یرر ایکان ابراهیم علیه السلام
 شول تاش اوستنده توروب کعبه ننک یوقاری جونلارینه تاشلارنی اورناشدور ایکان * الله
 تعالی ننک اذنی و قدرتی برله تاش تادبا و تواضعا یموشاب ابراهیم (علیه السلام) ننک آیاقلاری
 توبه قیلارینه قمر باتوب تاشده مبارک آیاق از لری قالغان صونکره کوب زمانلار خلق مسج
 قیلا قیلا اولور یلورسز حالگه کلگان *

(۴) اوشبو برکتلی وخیرلی بولغان کعبه‌نی مشقتسر بارا آلفغان کشیگه باروب زیارت وطواف قیلحق وحج قیلحق لازم بولوی ده کعبه شریفه‌نک آیتلری والله قاشنده الوغلقینک علامتلری جهله‌سندین در * اللهغه اشانغان والله‌نک دینینی وییورقینی چینلاب قبول قیلغان کشی‌لار ابراهیم علیه‌السلام وقتندین بیرو کعبه‌نی طواف قیلا کلگانلر * وحضورینه کلوب قدرلاولرینی والوغ کوردکلرینی اظهار قیلا کلگانلر * وشول طواف زیارت آرقاسنده تورلی قبیلله وتورلی یرخلقی بربرسی برله تانوشقانلر، بلیشلانگانلر دوستلانشقانلر عهدلر قیلوشقانلر کرک ویراغلارنده کینکاشلر ویاردملر ایدشکانلر * والحاصل اسلامدین اولده‌ده خلق بو کعبه‌نی طواف آرقاسنده وآننک اطرافینه ییغولو شرافتنده تورلی تورلی دنیاوی وادی فائده‌لر حاصل ایتکانلر * الله عزوجل رحمت وفضلندین بوندای حکمت ومصالحتی بولغان اشنی (حج وطوافنی) اسلامده‌ده هر قدرتلی بولغان کشیگه فرض قیلغان تا که عمرده بر گنه مرتبه بولسه‌ده مکه‌گه ییغولسونلر بتون دنیا اسبابینی تاشلاب کونکلرندین تشویشلرینی چیقاروب بر نچه کونلر الله ایچونکنه بولوب وماسوی دین بولنوب عبادتگاه وقبله‌گاه بولغان کعبه شریفه‌نی اوز کوزلری برله کوروب حضور وخضوع وخشوع برله عبادت قیلسونلار واینک کرکلی دینی و دنیاوی حاجتلرینی تیلک قبول بولاتورغان اورنده تیلاسونلار وکناهلار ندین تمام آرچولوب قالسونلار * واوز آرالارنده نفس اماره‌نک ضعیفلنگان وینگلگان وقتنده تانوشقلار ودوستقلار آرتدروب یوقاریده ایدلگانچه ادبی وحیاتی فائده‌لر حاصل ایتسونلار *

(۵) شوندای فائده‌لی سفرنی اختیار ایتمگان وشوندای شرافتلی اورننی قصد قیلمغان کشی الوغ فائده‌لرنی اوزینه تیلامگان الله‌نک دلالت وهدایتینه قولاق سالماغان وحکمتلرینی اعتبارغه آلمامغان

و بیورقینی طنکلامغان کشی کبی بولادر * شونلقدین الله ایتادر:
 هر کم طنکلاماسه و اشانماسه الله همه خلقدین (بو کشیدین ده) مونکسز و هیچ
 کمگه (بو کشیگه ده) احتیاجی یوقدر * الله بنده لرینه نی بیورساده بنده-
 لرننک اوز فائده لرینه الله اوز فائده سی ایچون ایتمای آننک بر نرسه گه ده
 حاجتی یوق * فان الله غنی عن العلمین *

فصل

حج توغر یسنده کلگان بعض احادیث شریفه

(۱) عن ابن عمر رضی الله عنهما قال قال رسول الله صلی الله علیه
 وسلم بنی الاسلام علی خمس شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول
 الله و اقام الصلوة و ایتاء الزکاة و الحج و صوم رمضان .
 رواه البخاری و مسلم (۱)

(۲) عن ابی هریره رضی الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه وسلم

- (۱) ترجمه: رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمکان اسلام بش نرسه اوزره بنا ایدلدی:
- (۱) الله دین باشقه معبود یسوقلغنه و محمدننک (صلی الله علیه وسلم) الله ننک رسولی
 یدکینه گواهاق و یرمک (یعنی چین کونکل برله اشانوب اقرار قیلنق)
- (۲) نمازنی تورغوزمق (یعنی تیموشنچه اوتامک)
- (۳) زکات بیزمک (بایلقی بولغان کشی حقه ده).
- (۴) حج قیلنق (یولینه بدنی و مالی ساتتین کوچی یتمکان کشیگه کوره)
- (۵) رمضان روزه سیننی توتنق ،

مذکور بش نرسه تی اوشبو حدیث دلالتی بوینچه بنای اسلام بش نرسه اوزره دیو بیور و دلادر

قال العمرة الى العمرة كفارة لما بينهما والحج المبرور ليس له جزاء الا الجنة *

اخرجه البخارى ومسلم * (۱)

(۳) عن ابى هريرة رضى الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
من حج لله فلم يرفث ولم يفسق رجع كيوم ولدته امه * اخرجه احمد

والبخارى والنسائى وابن ماجه رحمهم الله (۲)

(۴) عن على رضى الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

من ملك زادا وراحلة تبغفه الى بيت الله ولم يجح فلا عليه ان يموت يهوديا
او نصرانيا * وذلك ان الله يقول والله على الناس حج البيت من استطاع اليه
سبيلا * ومن كفر فان الله غنى عن العالمين * رواه الترمذى والبيهقى وابن
جرير وابن ابى حاتم وابن مردويه رحمهم الله كما فى تفسير ابن كثير وفتح البيان

ترجمه : بر كمسه ننگ كعبه كه ايرشدرلك آزوقى وتوهسى بولا
توروب حج قيلماسه آنكا يهودى يا كه نصرانى بولوب اولمك بر ابر
(اسلامنى قبول ايتمگان كشى حكمنده ايدلوب اسلامدين باشقه بولغاچ
تيلاسه قايو دينده بولوب اولسون ديمك آنكلانادر معاذالله)

(۵) وعن ابى امامة رضى الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

من مات ولم يجح حجة الاسلام لم يمنعه مرض حابس او سلطان جائر
او حاجة ظاهرة فليمت على اى حال شاء يهوديا او نصرانيا * اخرجه احمد
وسعيد بن منصور وابويعلى والبيهقى رحمهم الله

ترجمه : بر كمسه حج قيلماى اولسه توقتاتورلسق سرخاوى ،

(۱) ترجمه: ايكى عمره حج آرالارنده بولغان گناهاراغه كفارت * تيوشلى روشده

اوتالمش بوزوقلق قاتوشدرلماش حج ايچون جنتدين باشقه جزاء يوق *

(۲) ترجمه : بر كشى بوزوق سوز وبوزوق عمل قاتوشدرماى حج قيلسه آناسندين

توزان كوننده گى (گناهمز بولغان حالده) كى بولوب قايتور *

یایسه ظالم پادشاهی یا که کورنگان حاجتی (آبطراوی) توقاتان بولسه
تیلایسه یهودی تیلایسه نصرانی بولوب اولسون (اسلام حکمینی قبول
ایتمگان و آئی سویمگان کشی حکمنده ایدلمشدر * اللهم احفظنا

(۶) عن عمر (رضی الله عنه) یقول من اطاق بالحج فلم یحج فسواء علیه
مات یهودیا او نصرانیا* (۲) رواه ابوبکر الاسماعیلی الحافظ

(۷) وعن الحسن البصری رحمه الله انه قال قال عمر
(رضی الله عنه) لقد هممت ان ابعث رجلا الى هذه الا مصار

فینظروا الى کل من کان عنده جدّة فلم یحجّ فیضربوا علیهم الجزیة ما هم
مسلمین ما هم مسلمین (۳) اخرجه سعید بن منصور فی سننه (ابن کثیر)

(۸) عن ابی سعید الخدری رضی الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه
وسلم قال یقول الله عز وجل ان عبدا صححت له جسمه ووسعت علیه فی

لمعیشة قضی علیه خمسة اعوام لا یغدو علی لمحروم* (۴) رواه ابن حبان
فی صحیحه والبهیق کما فی الزواجر

حج یولینه استطاعت

آیتده وحدیثده حجنک فرضلغی سبیل (یول) سارتین طاقتی بولغان
کشیکه دیولگان.

رسول الله دین (صلی الله علیه وسلم) ما السبیل دیو صورلدغه
الزاد والراحلة دیو جواب ویردکینی حدیث اها ملاری حاکم، ترمذی، ابن
ابی حاتم، ابن مردویه، ابن جریر روایت قیلالار (رحمهم الله)

(۲) ترجمه: برکشینک طاقتی بولا تروب حج قیلماسه آنکا یهودی یا که نصرانی
بولوب وفات بولو برابر *

(۳) ترجمه. حضرت عمر شهرلرگه کشیلر یباروب حال وقوتی بولا توروب حج
قیلماغان خلقنی قاراتوب آنلارغه جزیه سالورغه تیلا یمن دیگان*

(۱) جزیه اسلام یورطنده بولغان ذمی کافرلرگه سالونا تورغان تولاو*
(۴) ترجمه: رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی دین کو چورب ایتده الله ایتکان بر بنده ننگ
بدنی صاغ قیلدم ترککنده کینلک ویردم بشیل اوتارده منکا (ایومه) کلماس اول بنده محروم*

مجتهدلرننك كوبركى اوشبو حدیث بوینچه باروب فایتورلق آزوقی وتوهسی یاکه توه یاللارلق آچهسی بولسه (بزنگ یرگه کوره عرابه وکیمه گه تولارلك آچهسی بولسه) استطاعت بولا اول کشیگه حج فرض بولا فایتقاچ کسب ایتارلك آچهسی فالو شرطدکل ولکن اوزی فایتقاچی عیالی (اهل واولادی) طویوب تورلق نفقه لك قالدرو حاجتدر دیو فتوی ویرگانلر * مگر بر آدم سفرگه طاقتسز خسته بولسه، یاکه خاتوننك یولدش بولوردای محرمی بولمسه، یاکه (مسافرلرننك كوبرگی هلاک بولو مرتبه سنده) یول طنچسز بولسه حجنی کیچو کدرلور اوزینه ممکن بولمسه وصیتی بوینچه وکیلی حج قیلور دیمشلر * الوغ مجتهدلردین ابن الزبیر، عکرمه، شعبی، مالک (رحمهم الله) بدنی صاغ بولوب کسبلانورلك حالی بولسه مالی وتوهسی بولمسه ده استطاعت بولا حج فرض دیمشلر * عبدالله بن عباس دین (رضی الله عنهما) اوچ یوز درهمی بولغان کشیده استطاعت بار دیگان فتوانی ابن جریر وکیع کوچورگانلر * ابن عباس نك (رضی الله عنهما) فتواسی یقینراق یرلرگه کوره بولسه کرك * بزنگ قزان وبلغار یورطمزده ایکی اوچ یوز صوم جمالی مایهسی بولغان کشیگه کوب کتابلار دین آنکلاویمه کوره حج فرض بولسه کرك دیو بلا من وهم خلقغه سویلای کلامن الله اوزی کوندرگای *

«قرآن وحدیثدین آنکلانغان فتوی کتابلرنده مذکور بولغان حکم» قدرتی بولغان کشیگه اسلامده عمرده بر مرتبه حج قیلو فرض عین فرضلقی قرآن، سنه متواتره واجماع امت برله ثابت وآنیق بولغان ضروریات دینه دیندر فرضلقینی انکار قیلو کشینی ایمان واسلامدین آیورا آچیق انکار قیلمای توروب عملندین یوز دوندرگان کشیننك کافر حکمنده بولمقینی آنکلاتقان تورلی حدیث شریفلر کوچورلگان * طاقتی بولغان مؤمن حقنده حجنی نيزلك اوزره اوتاوا لازمدر * یخشی عملنی خصوصا حجنی کیچو کدرمک بیوک خطا وگناهدر زیرا که

عمر نك مقدارینی بلوب بولماي اجل ایرشوب فرض بولاتور وب حج قیلماي
اولوب کیتسه رسول الله نك (صلی الله علیه وسلم) سوزینه اشانغان کشی
آنکلارلق نیندای قورقنچلی حاللر بار معاذ الله * مالغه هم اشانچ یوق بر
کشی نك مالی بتوب کیتسه مویننده حج هنوز فرض بولوب قالاساق بولماي *
شول سبیلر دین مجتهدلر نك کوبرگی خصوصاً امام ابو حنیفه
وامام ابو یوسف و امام مالک و امام احمد (رحمهم الله) بر کیمسه حاجیلار
یولغه چیقار وقتده حجگه باروب قایتارلق مالغه خواجه بولسه شول یلنی
اوق حجگه وارو تیوش کیچوکدر و سبیلی گناهی بولا دیکانلر *

وقایو کیمسنه فرض بولغان جنی عندر سز نیچه یلر کیچوکدرسه
فاسق بولا عدالتدین چیقا شپادتکه یارامای دیکانلر *

باق دین قرداشم ، نی قدر خوارلق ، نی قدر یمانلق ، نی قدر عیب
اسلام شرافتی برله آغان عدالتنک یوقالا ، گواهلقتنک یاراقسز بولا ،
خلق آرایخشی اسمده بولاتور وب شریعت بوینچه فاسق اسمینی آلاسنک ؟
نی قدر اویات

بز نك قزان و بلغار یورطمز حج توغریسنده بتون اهل اسلام ملکتری
آراسنک عیبلیرک * مکّه مکرمه ده هند ، جاوه ، فاس ، تونس ، ترک مسلمانلاری
منکلبرله سانالغانده بز نك (یدی صو ، سیمی ، اورنبور ، قزان)
ملکتیز دین یوز برله سانارلق مرتبه گه ایرشمایلر * بولغان قدر نك ده
یارطیسی بلکه کوبرکی قزاق قرداشلارمز بولادر بزده نفس قزاندین
هر یلنی کیم قویغانده قرق ایلی حاجی چیقارغه تیوش بولغان حالده
باری اوچ دورت صافی کونکلی دینگه اخلاصلی آدم چیقا * الوغ
دولتلی افندیلر و تقوی عالملر گویا که حج عملندین اوزلرین مستثناء (چیتده)
توتالار شرعا الوغ عیبلی اولدقلاری حالک صراطدین کیچکاج بولاتورغان
طنچلقنی حاضر اوق اوزلرینه ویرالار * فلاعلیه ان یموت حدیثینی اویلا براق
باقسونلار ایدی

بزده حج فرضنده بوقدر مساهله قایدین کلگان بزنگ بلاد مزده زکات بار * زکات
 فی قدر نفسکه آغراش هر یلنی مالنک قرقدین برینی ویره بار مق مال بیغام کو بایتام
 دیگان حر یص (خلقنک کوبسی) کشیگه قیون اش. شولای بولسه ده خلق
 الحمد لله او گرنگان ویره لر ملت ایچون اینک فائده لی روشده ویر ماسالارده
 و آلائی اوق ایدونی قصد ایتماسالارده الوغ درستینی اوتای یاز الار.
 واکن حجگه کلگانده فرض بولغانلار دین تخمینا فقط یوز آدمگه
 بر آدم اوتایدیر .

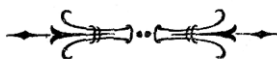
بو اشد تورلی سبیلر بولور. اوّلرده یوللر آغیرلقی، قارچق
 آنالار رخصت ویرماوی، سیوکللی بیکه ار رضا بولماوی، وهکذا عبادتده
 رغبتسز، طاعتکه اخلاصسز، ایمان واعتقادی ضعیف کمسنه لرگه یوق
 وبار سلتاویلار بولا. یول طنچ بولغانده آغیرلقی (بولغانده ده) مانع دگل
 الله ایچون آزماز آغیرلقلار یوکلمک کرک اجر و ثواب راحتک برله گنه
 قولغه کرماوی. آنا رخصتی دخی شرط دگل کتابلاوده آچیق ایتولگان:
 بر کمسه گه حج فرض بولسه آناسی رخصت ایتماسه عنبر بولماس آناسی
 رخصتینه باقمای وارسون آنا و آنا حقلری فی قدر الوغ بولسه ده الله
 حقندین الوغ دگلدر. الله بیورقینه قارشو کلگانده آنا و آنا بیورقی
 و باشقه کشیلر بیورقی تاشلانادر. لاطاعة لمخلوق فی معصیه الخالق .
 بیکه ار سلتاوی نفس آهاره ایچون سلتاوی بولسه ده هر عقل
 ایاسی اوزینه البته بلورکم محض نفسانیتدر. شریعت بوینچه
 اصلا تأثیری یوقدر * یخشی قاراغانده. زکات وحج مسئله لرنده
 بولغان روش علمانغه و اماملارغه قایتادر. اماملار زکات
 توغریسنده یخشی تأثیرلی وعظلم سویلای کلگانلر هر یاق
 برله تروشقانلار سوزلرینی خلقغه اوتکار گانلر وهم کوندر گانلر.
 فی غرض برله سویلگان بولسه لارده بوماده یخشی اش قیلغانلار دیننک
 بیک الوغ بر رکینه خدمت قیلغانلار. واکن حج مسئله سنده کوب

مساھلہ وغفلت ایتکانلر بو بابده بیک آز سویا گانلر برده آنکلاتماغانلار. حتی ایسکیده یازوب او قولغان خلاصه القدوری کتابندین کوب نسخه ده کتاب الحج فی بتو نلای تشوروب یازما ی قالدراغانلار. هو انک سببینی خلقنک حج قیلماقنده بعض آدمیلر اماه لارغه زکاتده گی کبی آرتق فائده بولماوی دیوتیز او ییلارلار اورن سزده دگل واکن کوچلرک سببی بخاراوترکستان طرفلرندین یوغوشمه بولورغه اوخشای یانکی یوللر آچیلغانچه اول طرفده حج عادت یوق ایدی یوللر ابراق وبر آز طنچسزده بولغاندین حجی خاطرلرندین چیقارغانلار ایدی بعض امیرلر دین قاچوب یوروب قایتقانلارنی ازون سقر کورگان معناسی برله گنه حاجی دیو آتایلار ایدی. علوم شرعیه نک هر قایوسنده ده رغبت واجتهاداری آز اولغان کبی کتاب الحج فی بیگرک درس و تحصیلدین چیقارغانلار ایدی. آنلارنک کوب حاللری اختلاطمز و محبتمز کوبلگی سببای طبعی بزگاده تأثیرسن قالماغان خصوصاً حج بابنده تأثیری آرتق بولغان دیو او ییلانادر.

قایوسبندین بولسه ده علمامز حج بابنده الوغ مساھله وغفلت ایتکانلر وهنوز ایتمکده لربایتاق اماملارده ارکان حجی بیان وقتنده ده حجی بیک فسقه غنه سویلاب قیلورغه یراقی عمل درجه سنده گنه کورساتوب تیوشلی وجه اوزره ترغیب وترهیب ایتماو عادت بولا یازغان. وبالجمله اماملارنک قولاً وفعلاً حج بابنده مساھله لری خلقمزغه دین ودنیا وسائر جهتلر دین بایتاق زیان کلتورگان. والسلام

بزده حج سفرندین مانع ینه بونرسه بار حاجیلارنک یوکلاب یوکلاب زمزم، خرما، سرمه، تسبیح و باشقه بولا کلر قایتاروب کوب آنچه صرف ایتولر یدر * خلق آرا بواش عادت بواوب کیتکان حج بولاگی کلتورمازسه حج باروب قایتو کونکلسن بولا ایش دوست ودشمان آراسنده کیملک حسابلانه ایش * شول سببندین، مایه سی سارتمین حج فرض بولورلق درجه سینه ایرشکان کشی ده بر ایکی یوز تنکه لک بولا ک کلتوررک ایرکونک تابقانچی بارمای

تورادر * فرضینی اوتار ایچون اوچیوز تنکه کفایه قیلساده بولاک ایچون
 یتردای بولماغانغه مایه سندن بشیوز تنکه باغشلارلق بولغانچی کوتادر *
 حاصل کلام بارغان حاجیلار مصارفنی کوب کورساتوب کوب آدمنی
 اور کوتالار * بدلچیلار دهده مصارفنی کوب کورساتوب بولادر طبیعی
 آنلارننک غرضلری وتجارتلری ایچونده شولای کرک * خلاصه الکلام
 بر کمسه نک توغری مکّه مکر مه گه باروب قایتورلق یول خراجاتی سارتین
 حالی ومالی یتارک بولسه بوقایتقانچی ایونده اهل بیته محتاج بولورلق
 بولماسالار بولاک سالاق آلورلق حتی مدینه منوره گه باررلق حالی بولماساده
 بو کمسه گه شبهه سز حج فرض بولادر . عنر سز کیچو کدرسه گناهلی واوتامای
 اولوب کیتسه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایکن فورقنچقه اوچراماقی احتمالدر *
 مابعدی بولور انشاء الله .

الشمائل الشریفة

کان رسول الله صلی الله علیه وسلم خلق ایونده آغز علیه وسلم اذا افطر عند قوم قال افطر عندکم الصائمون *	رسول الله صلی الله علیه وسلم خلق ایونده آغز آچسه (رمضانده وغیریده) ایته ایکن سزده روزه کشیلر افطار ایتسونلار *
وَأَكَلُ طَعَامِكُمُ الْإِبْرَارُ وَتَنَزَّلَتْ عَلَيْكُمُ الْمَلَائِكَةُ *	آشنکزنی ایند گولار آشاسون وسزگه فرشته لار اینسون * دیو خیر دعا قیلا ایکن *

احمد بیهقی

قندای کشیدین بولسه ده یخشیلقی کورسه خصوصاً آش و طعام
 یخشیلقی کورسه آنک برابرنده خواجه حقنده تشکر قیلو ورحمت برله

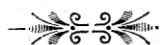
دعایتو ادب اقتضاسیدر * مونی بلمگان و فاسز انصافسز حسلابلانور * رسول الله صلی الله علیه وسلم بوکورکام خلق نی ده رعایه قیلا ایکان بیگرکه روزده افطار وقتنده قوناق ایتسه لر آشنک اوزینه مناسب روش خیر دعا قیلا ایکان * چونکه براگوننک آشنده روزه توتوقچیلار افطار قیلسه لار، و آشیننی دیانت و عبادت اهلی بولغان و آش قوتینی تیوشسز اورنغه صرف قیلمای تورغان یخشیلار ایندگولار آشاسالار، و آننک یورطینه فرشته لر اینسه لر اول کمسنه ایچون نی قدر سعادت و نی قدر خیر و برکت بولسه کرک *

وكان اذا اكل طعاماً لَعِقَ رسول الله صلى عليه وسلم طعام اصابعه الثلاث. حم ت دن | بیسه اوچ بارماقینی یالار ایکان عربده و اسلامده ساده لك و هر نرسده تكانسزلك عادت و مقبولدر. طعام بیوده رسول الله لك صلى الله علیه وسلم عادة شریفه سی هر وقتنده پاك و مبارك بارمقلاری برله بیو بولغان و صحابه لر و باشقه سلفار اوشانداق عادتلنگانلر. بو عاده حسنه آوروپا عادتارینه اوگرنگان کمسنه لر که غریب طیولسه ده فی نفسه یاتسو نوراق و هم نظافت و ادبگه مخالفی اش دگلدر زیرا که دین ادبینی ساقلاغان مسلمان طعامدین اول قوالینی کر قالماسدای جیرانور لك بولماسدای ایتوب یخشی یوادر. بیگانده طبقدین اوز آلدندین غنه لقمه لارنی (فالجالارنی) آلوب بارمقلارینی آغزینه کرتمای و آش آراسنده یالامای توکرگینی بارمقلارینه تیکدرمای قابادر طعام اخیرنده بارمقلارینی یخشیلاب یالاغچینه یوادر. بو قدر دین چیرقانمق برسبکه مبنی بولما ییچه باری تقایددر. سانچکیلاردهده آرولاغان بارمقلار دین آرتق نظانت یوادر * فی نفسه اوشبوروشده بارمقلار برله آشاب صونکره یالاو عادتق رسول الله دین سارترین بولغان سنتی دگلدر بلکه عادت سارترین بولغان سنتیدر بر کشی

آلای قیلمای ایکان گناهللی یا که عیبلی بولمایدر خصوصاً سانچکی عادت بولغان
 برلرده خلق آراسنده خلق توسلی سانچکی برله بیمک ضررلی بولمسه کرک .
 خسته لوق و فلان یوقماقی شریعتده بتونلای اعتبارسز بولمسه ده مذکور
 روشده بارمق برله ییگانده ده هیچ احتمالی دگلدر . آداب اسلامیه وسنن سینه ده
 کشی نفرت ایدرک (جیر انورک) روشده آشاو و ایچو دین و باشقه معاملهدین
 منع قیلونغان . کشی آلدندین آلوب آشاو، طعامنک اورتاسندین
 وتوباسندین آلو، و آقناروب آلو، قالغان و توتوکرک برله قاتوشقان
 قالدقنی عامه آشینه قایتارو، وسویاک وقابق ککیلرنی آش
 طبقینه سالو ککیلردین ساقلانوغه بیورلغان حدیث و اخلاق
 کتابلارینی بصیرت برله قاراغان ککیلرگه خفی دگلدر . وتربیه سی
 آزو اسلام آدابینی و ظرافت و نظافتینی رعایه قیلماغان یا که رأساً
 بلمگان بعض آدمیلرنک مذکور آدابه مساهله لری درستک دلیلی
 و مسلمانلق یولی ظن ایدلماسون . و بعض مخلوقلارده کورلادر آش
 آرتی یمش سولارنده قاشقینی بتونلای آغزینه تغوب صونکره یمشک
 تشینی آغزندین قاشغینه قایتاروب ینه شول قاشقنی عامه طبقینه تقالار *
 بوروشلی بیواسلام آدابندین علم طب حکمتندین ، صحبت حقوقندین
 بتونلای یراق بولغان قبیح عادتدر . تربیه لی کشی گه بوندایلار
 برله مصاحبتده آغیر اشدر .

وکان اذا انکسفت الشمس رسول الله صلی الله علیه وسلم قویاش
 اوالقمر صلی حتی تنجلی طب یا که آی توتولسه آچیلغانچه نماز اوقور ایکان .
 قویاش، آی کبی بتون دنیانی یاقتورتوچی و بتون دنیاغه فائده
 تیکورگوچی الوغ ذاتلارنک شوندای قورقنچ حالده کورینولری الله نک
 الوغ قدرتی وقهری بارلقی علامتیدر . اللهغه ایمان کلتورگان و آندین
 قورقوچان بنده البته موندای وقتلارده قلبنده قورتو تابوب توبه
 وتضرع قیلونک کرک ککینی سیزسه کرک . رسول الله صلی الله علیه وسلم

الله نك ايك يقين بندهسى و ايك سيوكلى پيغمبرى بولسه ده اللهنى تانوى و آنكا ايمانى اقتضاسنچه خوفى و تضرعى ده الوغ و كوب بولغان شول سببدين قوياش توتولغان و قتلرده بيك قورقوب خلقنى ييغوب جماعت برله سورء بقره سورء آل عمران كى بيك اوزون سورهلر قوشوب ايكى ركعت نماز او قوغان. املترينه هم اوشبو نماز سنت ايدلگان قوياش توتولديسه خلق جمععه ييغولغان كى مسجدگه ييغولمق كرك جماعت برله اوزون سوره قوشوب يا شرين قرآئت برله ايكى ركعت نماز او قومق كرك نماز دين صونك قوياش آچلغانچه دعا و تضرع قيلو كرك. بونماز سنت مؤكده بعض علماء واجب ديگان. آى توتولسه تونده خلق ييغولو مشقت بولغانغه هر كم اوز ايونده يالغوز يالغوز ايكى ركعت نماز او قوب آى آچلغانچه دعاده توبه و تضرعه بولوسندير. بومسئلهنى بيك يىخسى آنكلامق كركدر. كتابلارده هر قايسنده يازلغان بولسه ده خلق مونك بوينچه عمل قيلوچان دگللر ، توتولغان قوياش آينى منجملر كى تماشا ايدوب آلاى بولغان بولاي بولغان ديو يوق و بار سوز برله اوتكاروب الوغ سنتنى ضايع قيلالار.

آخرتکه ایمان .

توقزنجی نسخه دین صونك

آخرتکه ایمان اسلامنك اينك الوغ قاعده لرندين و اينك كركلى كورلگان فرضلارندين وركنلرندين در. آخرتکه اشانماينچه ایمان و اسلام بولماى. وقيامت كونينى راستلاماينچه آنى آنيقلاماينچه دين و شريعتدين مقصود بولغان تهذيب اخلاق و تربيه نفس و تصفيه قلب تمام بولماى*

چونکہ ہرقایو گناہ یمان خلق ویمان فعل برابرندہ آلداغی کونہ چیکی
 وچیکسز (وقتلی، یا کہ منکولیک) قتیغ عذاب بولاچاقینی آنیق بلگان
 کشی اول خلقدین واول فعلدین البتہ تارتونور، قاچار ایرکلی حالندہ
 آنی قیلہاس* مگر خطالق (یالغوشلق) برلہ قیلسدہ تیزندین اوکونور،
 قایغورر، اللہدین قورقور اول خطاسینی کیچورو ایچون اللہغہ یالونور
 صورار، ایکنچی مرتبہ اول گناہنی قیلہاسقہ تروشور*

اوشانداق یخشی خلق و یخشی عمل برابرندہ قیامتہ منکولک
 یورطدہ کوب ثواب والوغ قدر ودرجہ بولاچاقینی آچیق بلگان کشی
 البتہ اول یخشی اشکہ قزوغور وطاقتنجہ آنی قیلورغہ تروشور، قیلہای
 قالسہ اوزینی بیک الوغ اشدین محروم بولغان ساناب اوکونوب ایکنچی
 اول عملنی اوتارگہ تروشور*

الحاصل بندہنی یمان عملدین چین طیو و توقتاتو، یخشی عملگہ
 دیملو و قزقدرو چیکسز وقتلی و حسابسز کونلی بولغان قیامت عذابینہ
 و ثوابینہ اشانماینچہ تمام و کامل بولہای* اولگی دینلردہ آخرتکہ ایمان
 فسقہ چہ غنہ ایتولگان. ہر توری حققہ قارشوچان وفائدہلی حکمرگہ
 آغرایوچان یهودیلرگہ بیک آچیق روش بیان قیلونی مصلحت کورلمگان*
 بلکہ اجمالا ایتو وایمان کلتور و برلہ اکتفاء ایدلگان*

اما اسلام اولدہ بولغان دینلرنی تماملاوچی و حکمنی اصلح روشن
 اورناشدروچی، و فسقہ چہ قالغان مسئلہلرنی آچیق آنکلاتوچی،
 و ایکنچی مرتبہ بیان و تعلیمگہ حاجت قالدرماوچی تکملہ الادیان بولغان
 ایچون قیامت و آخرت احوالی نی آچیق بیان قیلغان و ہر انصافی کمنستہ
 آنکلاردای و اشانوردای روشدہ آنیق سویلکان بس بودین اسلام
 و دین محمدی برلہ اللہنک بندہلرینہ ویرلہ چک دینی وایدلہ چک تعلیمی
 و نعمتی تمام بولغان بندنک سعادت ایچون یتارلک درجہ دہ احکام اوگرادلگان
 الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا

« انفاق نك كركلگی »

۹ نچی ساندین سونك

انفاقنك ايكنچی درجه سی الله طرفندین کوچلاماینچه واجب قیلمااینچه باری قزقدرلمش و دیملانمش صدقه وانفاقدر * بونوع انفاق و صدقه اولگی واجب بولغان انفاق کبی اوزینی سارانلق قباحندین پاکلاو و خلق فایده سینی قار او کبی الوغ فایده و حکمترلر ایچون بولسه ده بونده بو حکمترلر قوتلیرهك و آرتوغراقدر . چونکه الله طرفندین کوچلاماینچه نفسنی اوز ایرکی برله بیر و گه بیخشی اورنلارغه یاردم قیلورغه کوندرلسه اول نفس اوز فائده سینی ضرور قدرلیگنه گوزاتوب کوبرك همت وغیرتینی خلق فائده سینه صرف ایدرگه او گزنگان ، مصلحت ملیه نی همه نرسه دین آله توتوب آنك ایچون کوب مالینی یا که بارلقینی فدا قیلورغه حاضرلنگان و بوسبب ایله الله تعالی قاشنده الوغ درجه گه و رضالق شرفینه لایق بولغان بلند همتلی نفس مبارکه بولوب آورلادر . قرآن نك کوب سوره سنه قزقدرلغان و ماختالونغان انفاق عبارتتری واجبه و نافله صدقه وانفاقلارنی شامل بولسه كرك واجبه گه تخصیص ایچون آچیق قرینه بولماغانده عمومنچه آنکلامق اولی و قرآن نك حکمتینه اوفق کورله در .

رسول الله صلی الله علیه وسلم انفاق و صدقه نك اینك اعلی درجه سینی امتینه قیلوب کورسنگان * اوزینه خاص بولغان مالنی اصلا صاقلاماغان مالننك حاصل بولغان کوننده فقراغه محتاجلارغه صرف قیلوب بتورگان * تون آشورماغان * حتی برکونده نیازینه تحریمه قیلور آلدنده تحریمه قیلدای آشغوب اوینه کروب چیقعاچ نمازنی اوقوب ایومده بر آلتون بارلقى ایسمگه توشکاج ایومده قونماسون دیو صرف ایدوب کلدیم دیگان * رسول الله صلی الله علیه وسلم زکات و باشقه واجبه لرنی یخشی اوتاگان حونك آرتق مالنی صدقه ایتونی آچیق واجب دیگان بولمسه ده اولی

کورگان وهم فعلی برله کورستان بارچه مالینی صرف ایتوب اوزینه قناعت و صبر یولینی اختیار ایتکان * صحابه لر دین (رضی الله عنهم) ابوذر الغفاری (رضی الله عنه) ننگ بر کونک نفعه دین آرتق مال ساقلاونی درست کورماوی، بایلارننگ همه سینی بو توغریده گناهی کوردکی، حتی آچه لی صحابه لر نی قات قات شلته ایتدکی، قوللارنکزدانی ماللار- نکزنی فقراغه ووجه خیرگه صرف قیلوب تمام قیامکنز واجب دیوب نصیحت مقامنده (والذین یکنزون الذهب والفضة ولا ینفقونها فی سبیل الله فبشرهم بعذاب الیم) (۲) آیه شریفه سینی تمام و مطلق آنکلاب قتیغلق کورستدکی حدیث و سیر کتابلارنده مذکوردر *

(۲) سوره توبه آیه ۳۵

ابوبکر الصدیق (رضی الله عنه) ننگ همه مالینی، عمر الفاروق (رضی الله عنه) ننگ یارتی مالینی، عثمان ذوالنورین (رضی الله عنه) ننگ بریهودیدین رومه دیگان قودق (قیو) نی اوتوز بش منک درهمگه ساتین آلوب مسلمانلارغه وقف ایتدکی وهم تبوک صوغشینه حاضرلنگانده توقز یوز ایللی توه باریراغی، ایللی آت، منک آلتون یاردم ایتدکی حدیث و تواریح کتابلارنده مذکوردر * (۲)

تابعین دین، نخعی، شعبی، عطا، مجاهدکی الوغ اماملاربتون مالینی صدقه قیلونی لازم کور مسهلرده عموم انفاق آیتلرینه فاراب محتاج کشیننگ حاجتینی اوتاو واجب زکاتدین باشقه انفاقنی ده حاجت بولغانده تیوشلی کورگانلر * (۳)

(۲) بخاری وعینی و باشقه لارده (۳) احیاءه باق

امام نخعی ابو عمران ابراهیم بن زید الکوفی التابعی امام ابوحنیفه استاذی بولغان

الحاصل اسلامده صحابه وتابعين و بونلر دين صونك زمانلارده كلگان
 علمأ ومشاىخ وامراء ايچنده الله نك انفاق و صدقه آيتلرينى طنكلاغان
 وانكلاغان ، وفقراء ومساكيننى چينلاب قزغانغان ، قولينه كرگان مالينى
 صرف ايتہ بارغان ياكه منكار ويوزار منك درهم ودينار ياردم ايتكان
 ذاتلار ساناب بتورگوسز كوبر رحمة الله و جزاهم خيرا توارىخ وسير
 اوقوغان هوسلى يگيت وقارتلار مزغه بيلگوليدر *

باب الاستفتاء

تراويحده بيك عجله اوقوب ختم قىلو توغر يسنده بولغان استفتاءه جواب:
 قرآننى كرك ختم وقتنده كرك باشقه وقتده نمازده وغير يده حرفلرنى
 در ستلاب بر برسندين يخشى آيوروب اوقو واجبر . تجويد فاعده لرينى
 بلمسده اوقيشينى شونكا موافق ايدوب حرفلر نك اظهار ، اخفا ، ادغام ،
 ترقيق ، تفخيم كى صفتلرينى ، ووقفلرنى رعايه قىلىق تيوشليدر . آرتق
 آشوغوب اوقوغان قارى حرفلرنى يخشى توغدر ماسه وبر برندنين
 آيور ماسه گناھلى بولور . تجويد كورستكانچه حرفلر نك صفتلرينى اوتاماسه
 قصورلى بولور .

امام حماد نك استاذيدر ۹۵ سنهده وفات رحمه الله

امام شعبى ابو عمرو عامر بن شراھيل الھمدانى الكوفى التابعى امام ابو حنيفه نك

استاذلر ندين در ۱۰۴ سنهده وفات رحمه الله

امام عطاء ابو محمد ابن ابى رباح القرشى ۱۱۵ سنهده وفات رحمه الله

امام مجاهد ابو الحجاج ابن جبیر المکى التابعى ۱۰۳ سنهده مکده وفات رحمه الله

مذکور دورت امام ه. قابوسى کوب صحابيلر دين علم آغانلار و ديننى بيك يخشى

توتقان و خلقغه آنكلانتقان مبارك ذاتلاردر *

فاضیخان، خلاصه الفتاویٰ کبھی معتبر فتویٰ کتابلری امامت ایچون خوشخواندین (۱) در استخواننی اختیار قیلو کبک دیگانلر .

تراویح نمازنده نمازنی ده بیک آشغوب او قو مکر وهدر ثناء (هر کیمگه) تعوذ، تسمیه (امامغه) تجاتدین صونک (قسقه چه غنه بولسه ده) صلواتنی فالدرمق مکر وهدر .

تراویح دین مقصود کیچده عبادت برله شغللانودر تیزگنه او قوب فوتولونی قصد ومسجد دین تیزرک چیقوننی قصد ایتو اخلاق اسلامغه وآداب رمضانغه خلاصدر .

تراویحده ختم نیچوک سنت بولغان

تراویح نمازنده بر مرتبه ختم قرآن سنت بولونذک حکمتی اوشبو دیمشدر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم هر یلنی رمضانده قرآننی جبرائیل گه (علیه السلام) عرض ایدر واوقور ایکان وفات بولاسی یلنده ایکی مرتبه عرض قیلغان. رسول الله صلی الله علیه وسلم رمضانده قرآن مذاکره قیابوب او قوب ایشدوب آنکلاب باشقه وقتلارغه کوره آرتوغراق شغللنه ایکان شول سبب دین امتینه ده رمضانده قرآن مذاکره سی، قرآن تلاوتی واستماعی برله اشتغال قیلو مناسب بولغان قرآن او قو وایشدونذک اینک اعلا وافضل اورنی نمازدر بس تراویح نمازنده بتون قرآن او قوننی، طنکلاونی وآنکلاونی گویا که دین اوگرانوحسابلاب تیوش کورگانلر .

رسول الله صلی الله علیه وسلم ایکی کیچده خلقغه بلدر وب تراویح او قوب خلق کوبایگاننی کورگاچ اوچنچی کیچده مسجد که چیقماغان چ قماوینه فرض بولوب کیتما کندین فورقنچ بار دیوعندر ایتوب صحابه لر گه اختیار ویرگان صحابه لر یالغوز یالغوز وکوچک کوچک جماعت بولوب

(۱) (خوشخوان) کورکام آواز ونغمه برله او قوچی (درستخوان) درست او قوچی .
بخشی طنکلاب معنا آنکلار ایچون عادتی آواز برله درست او قو فایده لیراق شونک ایچون علماء مونی آرتق کورگانلر. عوام ناسننک اوبقوسینی کلتور ماس ایچون کویلی کورکام آوازی قاری یراق لیراق کورلسه ده.

او قوغانلار . شول حالچه امير المؤمنین عمر رضی الله عنه وقتینه چه کلگاچ
 عمر رضی الله عنه خلقنی ابی بن کعب رضی الله عنه گه بیغان . اوزی یستو
 فرضینی جماعت برله او قوغاچ خلق ابی رضی الله عنه گه اویوب تراویح
 اوقیلار ایکان شونده بتون قرآنی امامدین ایشدوب قرآنی آنکلاب
 طنکلایلار ایکان . بوسبیلردین آنکلانادر کم تراویخده بتون رمضان بوینچه
 بر ختم قیلو ، رعایه برله خلق یخشی ایشدرک و عالم کشیلر معناسینی
 آنکلای بار رلق در جهده او قومق تیوشدر * سلفی صالحون ۲۷ نچی کیچهده
 ختم ایدونی اولی کورگانلر شونکا موافق ایسکی یازمه مصحفلرده ۲۷ کونلک
 رکعتلر گه تقسیم ایدوب رکوع (ع) علامتلی قویولغان .

منارنک جوابی

توقزنجی ساندین صونک

حکم ایتکانلرنک سوزینه بوی صونمق ایر برله خاتوننک هر -
 ایکاوینه تیوشدر اگر بونلرنک برا گوسی حکم گه فارسچاق بولسه
 حکم چی ، مسلمان لرنک یاردمی برله حکم گه بوی صونمقنی آنک بویینه
 سالور . شافعی ، بیهقی هم بونلردن اوزگه لر چیغاروب بیان
 ایتمش لردرکه : حضرت علی رضی الله عنه گه بر ایر برله بر خاتون کلدیلر
 و هر برینک یاننده بر نیچه کیمسه لر بار ایدی . بس حضرت علی رضی
 الله عنه بیوردی که هر ایکی یاقدن برر حکمچی حکم چیغارغایلر . شونک
 حکم چی لر گه ایتلیدی : « بونلر سارتین بیلگانگرنی فاراگز ؟ کیلوشدره
 آلسه گز کیلوشدر گز . یوق کیلوشدروب بولمای بونلرنی آیرو کرک
 دیسه گز آیر گز » دیو *

خاتون — قرآن ، نی نر سه بیورسه شول بولسون ؟ - دیدی

ایر — اما آیرلو یوق دیدی

بس حضرت علی ایرگه قاراب « یالغان ایتهسن ! والله خاتون ایتکانچه سن هم ایتولکایسن » دیدی.

ابن عباس دن کوچروب ابن جریر بویله بیان قیلغان. مذکور آیه توغروسنده ابن عباس ایتکان ایکن: بو آیه شول ایر برله خاتون سارتین کیم: اگر بونلرننک طاتولق لری کیتوب بیزشسه لر تکرری بیورادر شونی کیم: ایر یاغندن بر ایندگو، خاتون یاغندن بر ایندگو کیلوب بونلرننک آراسینی تیکشورسونلر، عیب قایوسنده در؟ اگر عیب ایرده بولسه آنی خاتونی قاتینه بیارمزلر اما نفقه سنی بیردورتولر. واگر عیب خاتون ده بولسه آنی ایرندن وآنیک آشدن صووندن محروم قیلوب تیلمرتولر. آزافدن ایکی ایندگو بونلرننک حال لرینه قاراب آیرسه لرده برگه قویسه لرده کوچلری بیته در. ایکی ایندگو بونلرنی برگه قویامز دیگانده ایر برله خاتونننک ایکلوندن بری رضا بولمای قاروشسه، شوشلای قاروشمای تورغانده ایکیسندن بری وفات تابسه قاروشوغه رضا بولغانی قاروشقانندن میراث آلور. عکسنچه بولمز. یعنی قاروشقانی رضا بولغاندن میراث آلماز.

ابن عباس ننک بوسوزنک میراث مسئله سندن اوزگه سی آیه دن بلونده در ابوحنیفه منهنده بولغانلرننک قایو برلری ایتکانلر درکه « ایکی ایندگوننک حکم لری یوریدر ایر برله خاتون اول ایکی ننک حکمینه قائل بولسه لرغنه » دیب* لکن بو ایسز سوزدر چونکه حکم ایچون بیلگولنگان ایندگولر ایر برله خاتوننی کوچلاب رضالدرسه هم بولادر.

فتح البیان فی مقاصد القرآن ده « ان یریدا اصلاحا » دیکان آیه ننک تفسیری برابرنده بیان قیلنمش درکه: ایکی حکم چی، بار کوچلری برله ایکی آرائی کیلوشدرمگه طریشورلر. قول لرنندن کیلسه شوشلای

کیلوشد رلر اگرده کیلوشدره آلمای آبدراسه لر آیرودن باشقه چاره تابماسه لر آیرلر. بونک ایچون شهرنک توره سندن رخصت آلمق وایر برله خاتوننک اوزلرنندن ده اذن آلمق حاجت بولمز*

مالک، اوزاعی، اسحق بویله دیمش لر در. عثمان، علی، ابن عباس، شعبی نخعی، شافعی حضرت لرندن بویله روایت فیلنمش. ابن کثیر کوبلردن بونی کوچر مش در*

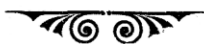
چونکه بلند بولغان تکرری اوز سوزنده «فابعثوا حکما من اهلہ و حکما من اهلها» دیدی. بو آیه توشوندره در که ایکی حکم چی توره لر در ایلچی دخی گواغنه تو گل لر در*

کوفه بیلگچ لری (علماسی) عطاء، ابن زید، حکم سوزلر نچه و امام شافعی ننگ ایکی سوزندن برینچه آیرمق امام غه و شهرنک توره لرینه تیکادر. نگی ایکی ایندگوگه شهرنک توره سی رخصت بیرمسه، ایر برله خاتونده آنلرنی آیروغه وکیل قیلمسه لر آیرو حقی آنلرغه تیماید. چونکه آنلر بیاراگان گواهلر در. نیتاک که ان یریدا اصلاحا یوفق الله بینهما آیتی بوکا دلیل در*

لکن سن اوزکده کوره سن که تهوگی اولگی سوز آچق در. صحابه لرنک بیلو کلی لری بویله بیان قیلغانده اوزگه لری فارشی تورمغانلر در* اما آیت ننگ یالغز کیلوشدرونی سویله مکی مقصود شول بولدیغندن در بس کیلوشدر وگه قومسزاق برله طریشمق کرک بولار. کیلوشدرمک ممکن بولمغانده آیرو تیوش ایدکی ده آیه دن بیلونه در چونکه کیلوشدرگان کیمسه (حکم) دیب آتالماید اگرده کیلوشدره آلمغانده آیروغه کوچی یتمه*

بورونفی مسلمان لر بو آیه ننگ معناسینه قاراب ایکننک بریله حکم قیلور ایدیلر اما بوزمانده دیننک باوی اوزلدی یاوزلر قرآننک معناسنی اوزگار ندیلر. خلق مسلمان قرداشلرینی ساغشلامز بولدیلر.

اگر بر ایرکاک چیغوبده اوشبو سنتنی تیرکوزمگه قول ییتکورسه
 آکا نوز ایتوچیلرنک ثوابی بولاچق در *
 منارنک جوابی بونده توگالندی *
 مجله طرفندین بومسئلهده علاوه بولسه کرک

خاتونلارده حجاب (پرده)

حجاب (پرده) مسئلهسی بویللرده تللرده کوب سویلانندی، مصر دیارنده رساله لردهده یازلدی، حتی غزته لردهده (خلق چینلاب قدرینی بلمکاندینمو بر اوفوغاچ نرسه چولغاب تاشلای تورغان کاغذلردهده) بومسئله شرعیه نی تکرار یازدیلار محرر لر هنر لرینی و اخلاقلرینی چیقار دیلار کورساتدیلر * منکا بومسئله نی عرض ایدوچی و جواب یازونی تیلوچی دوستلارم بولساده خلقنک تعصب و عناد برله مناظره قیلوشقان یا که دعوا لاشقان و نزاع لاشقان و قتلارنده سوزنی انصاف برله طنکلاوچی و تقلیدسز چین نظر برله سوز آراسینی آیوروچی آز بولغانغه آزعنه بولغان بیلگومنیده مونکار چه یازمادم * و یحیی اشانچلی کتابلارده کورگانمنیده کورساتورگه بازمادم * فایو آشوغچ کشیلر منم حقمده کرکسز گمانلارغه کبتدیلر، ساقلفی آز آغایلار تورلی بهتانلارغه توشدیلر * خلق الانسان من عجل (۲) آیه * اجرأکم علی الفتیا اجرأکم علی النار (۳) حدیث * من افتی الناس بغير علم لعنته ملائکة السماء والارض (۴) حدیث * فتوی شرعیه یازمق کوب علم ایستای و کوب تفکر و احتیاط تیلای * خصوصاً امت آرا اختلافلی مسئله لرده و ملت آرافکرلر قوزغالغان و اویناغان چاقلارده * بر نرسه نی حلال دیمک الله بو اشکه رخصت قیلغان قیامتده

(۲) سوزة انبیاء آیه ۳۵ (۳) رواه ابن عدی. (۴) ابن عسا کر

موندك اچون هيچ عتاب و عذاب يوق ديمك * وبر اشنى حرام ديمك
 الله موني تيلا مای موندین طيفان موندك اچون قیامتده عذاب ایده چك
 ديمك در * الله اوزی ایتماينچه آنك حكیمنی ومرادینی وقیامتده نی قیلا-
 چاقینی هيچ بنده آچیق بله آلمای * مگر الله پیغمبری آرقیلی بلدرسه
 وبلدرگانی بنده گه آنیق بولسه شول وقتده غنه بنده الله نك حكمی
 بولای وشولای دیو اینه آلور * مجتهدلر وباشقه یخشیلار حلال وحراملق
 برله فتوی ویرودین بیک قور قغانلار * قر آنده بیک آچیق بولغان
 حكمنی آنیقلاب ازوب ایتسه لرده ظنی بولغان مسئله لرده فتوی ویرودین
 تارتونغانلار * بیک ضرورت بولغانده كونكلری اورناشقان مسئله ده
 قورقا قورقا (شولای بولسه كرك) دیگان کبی ظن برله گنه جواب ویرگانلر *
 وباشقه تورلی جواب ویروچینی دلیل برله بولغانده شدت قیلوب
 عیبلامگانلر * قیلبری اشانوب وواطروب بیتکان مسئله بولمسه لادری
 (بلمایم) دیو عذر ایتکانلر * پس بزداى ناقص علمی وقاصر فهملی
 کشیلردین قایو مسئله ده بولسه ده بیک تیز فتوی ویرمك وخلقغه علم
 کورساتمك، وجوابمز بهانه سی ایله مسلمانلارنك عیبلرینی آچمق،
 یاكه باشقه لرنی شونداى فساد اخلاقغه سورمك، عیب وغیبت وخصومت
 یوللارینی کورساتمك الوغ قصور واورنسر آرتق جسارت بلسكه حماقت در *
 ولهدا قران جمعیة العلماسی مذکور حجاب مسئله سنده تفصیل برله نظرنی
 التزام ایتکان بولسه لارده وجوه مذکور سارترین ادله وروایات شرعیه لرینی
 تحزی وتائی برله گنه نشر ایده چکلر *

ایندی من بومسئلهء حجابده شریعت نظرینی ومکمت اقتضاسینی علمم
 وعقلم ایرشدیکی ووقتم صیغدردنی قدر بتدریج یازمق بولامن . وهم
 مقاله لری برله رفاقت ایداچی ذوات کرام (قران وغیره هادین) آثارینی
 درج ایتمك بولامن * وبالله التوفیق

اوشبو حجاب نسوان مسئلہ سنده واقعهء تاریخہ کورساتا درکہ صونکفی اوشبو خلقنک یا کہ یاشلرنک آورو پالیلارغہ اختلاطنہی یا کہ تقلیدنی باشلاغانلاری یلارغاچہ عالم اسلامده - عربستان هندستان ، ترکستان ، ایران ، بلغار وقران ، تونس ، فاس ، وغیرها - خاتونلار یات ایرلر دین (نامحرمدین) تارتونوب ، ممکن قدر یوزلرینی اورتوب مجلسارده آیورولوب معیشت ایتہ کلگانلر * بو روشده بولماغان ، یات ایرلر گہ کورنوب وفاتشوب یورگان خاتوننی وقزنی عیبکلگانلر * بعض یرلر ده وشهرلر ده خاتون (اوز کرکی خواج دینہ ودنیاوہسی) ایچون اعتمادلی کشیگہ اوچراونی وحاجتی قدر سویلاشونی ده یساق ایتکلنر * خاتونلار اوزلری ہم موندای اشلر دین ضرور بولاتوروب تارتونا کلکلنر *

* * *

بو قدرلی اجتناب واحتیاط خلقنک فقط عادتقدین دیمکده یولسز کبی چونکہ آرالارنده عادت و اصول معیشت جهتلر نچہ برده مناسبت بولماغان ملکتلر آراسندهده بواشده اشتراک بار مثلا هندستان برله تارستان ، عربستان برله ترکستان عثمانیلر برله فاسلیلار آرالارنده مسافت یراق اختلاطلاری بیک آز عادتلری بر برسینہ بتونلای باشقہ ومع ذلك همه سنہ خاتون وقز پردهلی * بوروش مشترک بولغان سبب بارلقینی بلدرادر * بعضلر اویلاغانلار و هنوز اویلایلار کہ عربده پرده دیانت دگل باری عادت بولغان اسلامدهده عرب آراسنده شولای عادت بولوب قالغان باشقہ خلقلر عربدین دین اوگرنگانده بو عادتنی ده برگہ آغانلار دیلر * بوسوز منطقسز وتاریخسز سوزدر . نچہ تورلی دلیللر مونی بلدرہ

۱) عرب خاتونلرنده اسلامدین اوّل پرده بولغانلقی تاریخا ثابت دگلدر * قرآن وسنت هم شونی آنکلانا ایسکی عرب ادبیاتی سیاقینہ باقولساده خاتونلارده اوّل پرده بولما دقینی آنکلانادر * مگر قزلرنک ایرلر گہ قاتوشمای آیورم ایوده بولولاری سیزلا * وبالجمله حاضرگی بد ویتلری مدنیتلرینہ

ينه غالب حاله گي قزاق قرنداشلمز كيمي حالده بولدقلاري آنكلانادر *
 (۲) عرب خاتونلارنده پرده ايسكيدين قالمه عادت بولوتقديرنده ده
 چيت ملكتلرده غالبادين اسلام يخسي علملي وديانتلي عربلرنك فتوحا-
 تلاري وسياحتلري آرقيلي نارالغان ابتداء بر شهر خلقيني دينگه چاقرغانده
 وكوندرگانده آنداي دين تانوغان عالم عربلرنك محض عادت كنه
 بولغان پردهني اوگراتولري وآنكا كوچلاولري بيك بعيد اشدر * وهم
 عرب خاتونلارنده يرافقه سفر وسياحت عادت بولغان يوق ايكي توري
 خلق بتونلاي قاتوشماسالار عادتلري برتوري بولوب كيتماي * بس
 چيت بلاد اسلاميه خاتونلرينك عرب خاتونلاردين هيچ برتوري
 عادتني اوگرانو احتماللري بولماي *

(۳) وهم بوقدر آرالاري يراق بولغان بر برسينه قاتوشماغان خبر-
 لاشولري بيك آز بولغان طبيعت وخلقلري توريچه بولغان خلق آراسنده
 اتفاق بورتوري عادت اوچراوي ده عقلغه صيغمازلق احتمالدر *
 بس بو هر ملكة اسلاميه ده بولا كلگان خاتونلارنك پرده اوزره
 بولولاري يالغوز عادت اثرى بولماينچه بونلرنك آرالارنده مشترك
 بولغان برسبب اثرى بولمق كرك مشترك سبب ايسه دين اسلامدين
 باشقه نرسه بولماسقه تيوشدر *

* *

يوقارغي ايضاحاتدين آنكلانادر كه هر قايو ملكتنده خاتوننك
 پرده لانوي (ديني بيورغان) اعتقادي برله بولغان فقط بو اعتقادلاري
 درستمو، دين ني قدر پردهني تيوش كورگان، خلقنك بومسئله ده دينلريني
 آنكلاونده افراط، تفريط، سوء استعمال يوقمو * بو ماده لر همه سي نظر
 وفتيش كه لايق * مسئلنك اينك اشكالي وصعوبتلي اورنيده اوشبو ماده لر در
 بتدريج بومسئله لرده مجله اوز آنكلاديني يازسه كرك * ولا حول
 ولا قوة الا بالله

باب التقریظ.

بوصونك يبلرده مكتبك اوقولا تورغان كتابلار بايتاق آلماشدرلدى، ايسكى كتابلار فائىسز يا كه اوقوتور ايچون اونكغايىسز ديو اويلاندى، فائدهلى اونكغايلى بولور ديو بايتاق كتابلار يازلدى.

بومسئله ده بر آز فكر حاجت كورله يانكى كتابلار ايچنده بولغان اخلاق بوزغوج ادبىزلك اوگراتكوج فساد نامه لرنى و ذهن قوتى ايچون يازلمش - رياضى و طبيعى - فائدهلى فنى رساله لرنى بر طرفه چيقاروب قويدقدين صونكره يالغوز دينى بولغان يانكى و يخشى رساله و كتابلارم ياش شاگردلر كه دينى تربيه و يرهك ايچون يتارلكمو منم اويمهچه يتارلك دگلدر اعتقاد و عبادات و اخلاق كتابلارم زده مسئله و حكملر يخشى سويلنگان بولسه ده اول حكملر كه اشانورغه و اول حكملرى توتارغه و آنلار بويىنجه عمل قىلورغه قزقدر لباغان و خلاىنجه بولودين قورقوتولماغان *
و الحاصل يانكى كتابلارم زده مسئله لرنى عملگه قزقدر رداى سويلنگان ايچون چين دينى تربيه ايچون كفايه لىق يوقدر *

* * *

بالا لارغه دينى تربيه شول درجه ده ويرلسون كه شول تربيه برله بالا لارنك اسلامغه محبتلى آرتسون اسلام اعتقادىنى كونكللرينه اورناشدرسونلار * خلاى اعتقاددين تمام چيرقانورلىق و قاچارلىق بولسونلار * وهم اسلام ننگ عبادات و اخلاقىنى سويسونلار قىلورغه قزقسونلار قالدردين قورقسونلار بوزودين قاچسونلار * بودرجه تربيه ويروده اينك قوتلى قورال و دارو دين اسلام تربيه سينه تمام موافق بولغان معلم و مرى قولينه تابشروب ادبىسز و تربيه سز بالا لاردين آيىرو بلكه ممكن بولسه بتونلاى قاچىروب بولسه ده (بو ايكى مسئله « تربيه ننگ تاثيرى » مقاله سندنين شايد يخشى آنكلانور) اوقوياچق كتابنك تاثيرى ده معلم

تأثيرندين كوب آز دگل * بلکه عامراق وشاملراقدر شوننک ایچون دین و اخلاق تعلیمی ایچون بولغان کتابلار یالغوز احکام کتابلاری بولمای ترغیب (فورقدر و) ترهیب (فورقوتو) گه یه اقلی سوزلری و فقه لری مشتمل بولمق کرک *

دیانتلی ویخشی خلقلی بولغان کشیلرننک یخشیلقلرینی و آنلار توغریسنده بولغان ماقتاوتلارنی سویلمک کرک * وهم یمانلارننک یمانلقلارینی کورگان جزالرینی و قیامتده کور اچک عذابلارینی بلدرمک کرک * شولای ترغیب و ترهیب ماده لری برله فاتوش اوقوتقاندده بالاده روح اسلام قوتلانور دین محبتی آرتور کفر و فساد کرماس یمانلاردن بیزار و چیرفانور * ایسکی علمامز بومسئلگه نظر قیلغانلار بالالارده اسلام روحینی کوچایتورگه ترشقانلار و شونکا موافق رساله لر و کتابلر یازغانلار * کتابلارنده مسئله لری آز بولدی حالده روحلی تأثیرلی تهذیب و تربیه ایچون بایناق فائدلی در * اصلسز یا که ضعیف سوزلر بولغالاساده بتونلای یراقسزلار دیورلک دکل آزغنه اصلاح برله توزالورلک و اوقوتورغه یراقسلی بولورلقلار * هر مسئله لرینی برم برم تیکشورگاندده کوب کتابده ضعیف سوزلر حتی اصلسز جعلی سوزلر تابولا * اول قدر برله اول کتابنی بتونلای یراقسزلقغه چیقارلماي * بس دینی و اخلاقی بولغان ایسکی کتابلارمزدین کلیه سنده و اجمالنده فائده کورلور دای بولسه و تمامندین یخشی نتیجه چیقاردای بولسه بتونلای تاشلامای اصلسزلقی آنیق بلونگان مسئله لرینی تاشلاب قالغانینی قبول ایتمک و بالالارغه یانکی ضبطلی احکام و قواعد کتابلاری آراسنده اوقه تمق تیوشلیدر مگر چین اهلی تابولوب موافق و تمام اشانچلی کتابلار یازلوب یتسه اول موعظه لی ایسکی کتابلارنی مکتبلرده استعمال حاجت بولمسه بولماس *

* * *

ایسکی ویراقلی کتابلار دیگانم کیسک باش (باشلاغالی) سیف الملک کبی

یا صامه قصه لار وبر غرضه بناء یازغان رومانلارنی ایتمایم بلکه ثبات العاجزین مهمه المسلمین باقرغان فضائل الشهور، بدوام، حقه شکر کبی معتبر کتابلار دین چو بلا ب یازغان یا که الوغ ذاتلار طرفندین نصیحت ایچون چیقار لغان کتابلارنی ایتامن * منم بو فکر منی بعض شبان استغراب ایتسه لرده تجربه و فلسفه برله مؤید بولدقندین اوزم برله برکه اوسکان، ویشاگان و برابر مده قارتایغان و تکرار سویلنگان، افراط و تفریط سز بولغان و اصول تعلیم و اصول تربیه ایستگان و لازم کورگان فکر منی بو یرده یازدم *
والسلام علی من اتبع الهدی و جانب التعصب والهوی

ایمان شرطی

ایسکی کتابلار جمله سندین ایمان شرطی دیگان کتابنی بلمگان قران و بلغار مسامانی یوق مملکت مزده هفتیک و قرآندین قالا ایک بیلگولی نسخه لکدر اولده روسیه تابعلکنده بولغان مسلمانلارننک بو کتابدین فائده لانماغانی یوق ایدی هر کم باشده بو کتابنی اوقوغان الفبا سندین اذکارندین نیت تعلیم لرنندین سبق آغان مسلمانلار آراسنده کتاب باصولا باشلاغانلی بیرلی بو نسخه نچه یوز منکر باصولغان و تارالغان *
خلق آرا اصول جدیده ترتیب لری و کتاب لری چیغوب ایمان شرطی کتابینی برده کورمای بلمای دین تانوچی شاگرد لر کوبایگان بولسه ده ینه اعتباری و رواجی بتولای یوقالماغان بلکه بیک آز کیموگاندر زیرا که اصول جدیده اوقوچینک بار مقدارینی بولمادی کیموتمدی بلکه ایکی اوچ الوش آرتدردی *

حاضر ده ایمان شرطی کتابی هر مکتبه اوقولمسه ده اصلنده فائده سز

وبرکتسز کتاب دگل بلکه خلقغه کوب فائده تیکورگان کتابدر *

* * *

مذکور کتابنک قایوزمانده تصنیف قیلنغانی و کم تصنیف ایتکانی بیک
 آچیق معلوم دگل مگر منم استاذم ملاصلاح الدین ابن ملااسحاق (رحمه الله)
 مشهور ملامرتضی حافظ (۲) (رحمه الله) اثری دگلمو ایکان دیادر ایدی
 ملا مرتضی حافظنک شوندای اثرلر برله خلق فائدهسینه ترشدقینی ،
 وایمان واعتقاد کتابنده کوب دخلی بولماغان سلسله لربیان ایدوب اوزمسلسکنچه
 خواجه احمدیسوی (رحمه الله) سلسله سندین دیوجواب اوگراندکینی قرینه
 ایدر ایدی بوقرینه لر دلیل بولمسه لارده تخمین ایچون بریول بولا آلور *
 مصنفی کم بولسه ده ملت ایچون خیر تلاگان واوزنده بولغان طاقت
 وهمتنی صرف قیلغان بر یخشی کشی اثری بولغان بولسه کرب *
 بوکتاب کوب آدم لر گه باش تعلیمده استاذ بولغان وکوب فائده
 تیکورگان حتی اولگانچه شوننک تعلیمی بوینچه عمل قیلوچیلار چیکسز
 خلق بولغان شول سببلر دین اول کتاب حقنده بر آشرح وکرب اورنلارنده
 تنقید وایضاح قیلونی اوزیمه تیوشلی ملتیه فائده لی کوروب بو بایده
 بر آز یازمق بولدم *
 ما بعدی بولسه کرب

(۲) ملا مرتضی حافظ ابن قتلغش قران ولایتند، تحصیل علم قیلدقن صونک بخارا و ترکستان
 ولایتلرنده علم آرتدروب طریقه، یسویه دین الوش آلوب قایتقان صونک اون ایکنچی عصر
 هجری باشلارنده قران وبلغار یورطیننک علمگه اینک محتاج وقتنده خلقغه دین اوگراتوب
 درس اوقوتوب بعض فائده لی رساله لر یازوب خلقنی یخشی فائده لاندوغان مبارک کمنسدر
 ملا شهاب الدین المرعانی (رحمه الله) بیانینه کوره ^{۱۱۳۶} - نلرده ترک ایکان *
 بعض ذوات اش تاباغان ایمان شرطینه شرح ایتنه باشلاغان دیه کولسه لرده یخشی
 اولیاغان آغالار یولی حتی کرکلی اش ایدکینی بلورلر دیو بلامن *
 وللناس فیما یعشقون مذاهب *

فهرست

صحیفه	صحیفه
۳۰۱	حج آیتى نك تفسیری ۲۸۸
۳۰۲	مقام ابراهيم بیانی ۲۹۰
۳۰۳	ارض حرام نك خاصیتی ۲۹۰
۳۰۴	حج توغرىسندە كلسگان حدیثلر ۲۹۲
۳۰۶	حج قندای آدمگە فرض بولا ۲۹۴
۳۰۸	بزده خلق حجگە نيك آزارا ۲۹۷
۳۱۱	رسول الله صلى الله عليه وسلم قوناقده
۳۱۵	اغیز آچسه نچوك دعا قیلغان ۲۹۹
۳۱۷	حجابت مسئلهسى
	مکتب ایچون ایسکی کتابلار نك ده کرکلیکی ۳۱۵
	ایمان شرطی کتابی ۳۱۷

**اداره اوز یورطمده پنجنشنبه و جمعه کوندین باشقده اولی دین صونک
اوچ ساعتدین بشکچه اداره ده یموش کورلور .**

اعلان

مجله گه ار بابی طرفلرندین عرض ایدلمش دینی وادی مقاله لر درج ایدلور
لکن عبارتی اصلاح و اختصارده مجله اختیارلی بولور *

اربعین (فرق حدیث) کتابی باصولدی ۱۶۰ حدیث اشانچلی
کتابلردین بیغولغان بخش کاغده کناچیلارغه یوزلاب بش سومدین